

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА)
для вступу на навчання на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
на базі повної загальної середньої освіти за спеціальностями:
К9 Правоохоронна діяльність, С4 Психологія**

Пояснювальна записка

Відповідно до Наказу № 1629 Міністерства освіти і науки України від 19 листопада 2024 року англійська та німецька мови входять як предмети на вибір до переліку навчальних предметів, із яких у 2025 році проводиться національний мультипредметний тест. Наказ № 1806 Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року затверджує укладання завдань для сертифікаційних робіт відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696. У відповідності до зазначеної програми складено Програму для вступного випробування з іноземної мови для вступу на навчання на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі повної загальної середньої освіти за спеціальностями К9 Правоохоронна діяльність, С4 Психологія до Пенітенціарної академії України.

Мета програми – надати абітурієнтам необхідну інформацію для підготовки до вступних випробувань.

Вступне випробування з іноземної мови для вступників до Пенітенціарної академії України проводиться у формі письмового тестування. Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого у Великій Британії та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Об'єктом контролю є читання як вид мовленнєвої діяльності, а також лексичні та граматичні аспекти іншомовної комунікації.

Завдання спрямовані на перевірку:

- рівня сформованості іншомовної компетенції в читанні орієнтованої на розуміння основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та на пошук окремих фактів (вибіркове читання);
- лексико-граматичних навичок (використання мови), контроль яких передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати й утворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування в межах сформульованих завдань.

При виконанні тесту абітурієнт повинен виявити такі знання, комунікативні вміння та навички:

- розуміти основний зміст автентичного тексту;
- знаходити спеціальну або необхідну інформацію в автентичних текстах різнопланового характеру;
- повністю розуміти зміст автентичного тексту, якщо значення незнайомих слів розкривається на основі лінгвістичної та контекстуальної здогадки;
- розуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами тексту;
- розрізняти значення окремих лексичних одиниць відповідно до контексту;

- правильно використовувати частини мови та їхні граматичні форми відповідно до контексту.

Зміст програми вступного випробування

Програма вступного випробування з іноземної мови створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, рівнів навчальних досягнень, визначених у чинних програмах з іноземних мов для освітніх навчальних закладів України, що відповідають Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (B1— для рівня стандарт, B2 — для профільного рівня).

1. Читання

Мета — визначити рівень сформованості вмінь абітурієнтів читати й розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу.

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник має зрозуміти прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям вступників шкіл; знайти та проаналізувати необхідну інформацію, зробити висновки з прочитаного; виділити головну думку/ідею, диференціювати основні факти і другорядну інформацію; проаналізувати і зіставити інформацію, зрозуміти логічні зв'язки між частинами тексту.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватися відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересам сучасної молоді.

Форми завдань:

- вибір правильної відповіді;
- встановлення відповідності (добір логічних пар);
- заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Вступники повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію з документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію в документах, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо; розрізняти фактографічну інформацію і враження;

- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосуються повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- аргументовано погоджуватися чи не погоджуватися з точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включно з уривками художніх творів та творів публіцистичного стилю; розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

2. Використання мови

Мета — визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дає можливість вступникам вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного та граматичного матеріалу вступників. Вступник має вміти аналізувати й зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміти логічні зв'язки у тексті та особливості його лексичного та граматичного оформлення.

Форми завдань:

- вибрати одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів;
- заповнити пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення.

Вступники повинні вміти:

- ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування.

У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння вступників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Тест складається із коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Орентовний мовний інвентар – лексика

- Я, моя родина, мої друзі (особисті дані, місце проживання, члени сім'ї, їхній вік, професії та заняття, (інші) родинні зв'язки щоденні справи та обов'язки в сім'ї домашні справи та побут родинні традиції та свята.
- Помешкання (види помешкань дім, квартира, кімната умеблювання).
- Одяг (предмети одягу види одягу мода).
- Покупки (види магазинів, відвідування магазинів, асортимент товарів, покупки, ціна гроші).
- Харчування (назви продуктів харчування назви страв, улюблені страви).
- Охорона здоров'я (частини тіла людини, особиста гігієна, стан здоров'я, захворювання та їхні симптоми, відвідування лікаря, лікарські засоби, назви медичних закладів).

- Стиль життя
- Відпочинок і дозвілля.
- Мистецтво
- Кіно, театр і телебачення
- Живопис
- Музика
- Література
- Спорт
- Погода, природа та навколишнє середовище
- Подорожування
- Засоби масової інформації
- Молодь та молодіжна культура
- Наука і технічний прогрес
- Рідне місто/село
- Україна. Україна у світі.
- Країни, мови яких вивчаються
- Свята і традиції
- Шкільне життя та освіта
- Робота і професія

Мовний інвентар – граматика

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Морфологія

Іменник. Однина та множина іменників. Відмінювання іменників. Загальний відмінок. Присвійний відмінок. Рід іменника.

Артикль. Основні випадки вживання означених і неозначених артиклів. Нульовий артикль. Місце артикля в реченні.

Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Порівняльні конструкції з прикметниками. Прикметники, що вживаються з прийменниками.

Числівник. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Дробові числівники.

Займенник. Особові займенники. Вживання займенника *it*. Види займенників (присвійні, зворотні, взаємні, вказівні, питальні, сполучні відносні).

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані. Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II.

Фразові дієслова з: *get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand*.

Структура *to be going to do smth*.

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця й часу Основні прислівникові звороти.

Прийменник. Види прийменників. Вживання прийменників. Місце прийменника в реченні.

Сполучник. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Синтаксис

- Структура різних типів речень.
- Прості речення.
- Безособові речення.
- Складні речення (складносурядні, складнопідрядні).
- Пряма та непряма мова.
- Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

НІМЕЦЬКА МОВА

Морфологія

Артикль: Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль.

Іменник: Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна іменників.

Прикметник: Сильна, слабка, мішана відміна прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Прислівник: Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників.

Займенники: Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник.

Числівник: Кількісні і порядкові числівники

Прийменник: Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком.

Дієслово: Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова.

Утворення і вживання часових форм дієслів: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum I.

Пасивний стан дієслова: Präsens Passiv, Präteritum Passiv.

Наказовий спосіб дієслів.

Неозначена форма (Infinitiv) з часткою zu і без неї. Інфінітивні звороти um ... zu, (an)statt ... zu, ohne ... zu.

Дієприкметники: Partizip I, Partizip II.

Синтаксис

Речення: Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів.

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів: und, aber, oder, denn, sondern, та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів: darum, trotzdem, dann, deshalb.

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення (Attributsätze). З'ясувальні підрядні речення (Objektsätze). Підрядні часу (Temporalsätze).

Підрядні причини (Kausalsätze). Підрядні мети (Finalsätze). Підрядні місця (Lokalsätze). Умовні підрядні речення (Konditionalsätze)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Розінська М., Едвардз Л., Манн М., Тейлор-Ноулз С. Get 200! Book 1, Book 2. Macmillan Education, 2016.
2. Protsenko K., Reese C. Exam Booster. B1–B2. Cambridge : Cambridge University Press, 2017.
3. Kosta J., Williams M., Styring J., Tims N. Prepare! Cambridge : Cambridge University Press, 2015.
4. Puchta H., Stranks J. More. Second edition. Cambridge : Cambridge, 2008.
5. Falla T., Davies P. Solutions, 2nd edition. Oxford : Oxford University Press, 2014.
6. Puchta H., Stranks J., Lewis- Jones P. English in Mind, Second edition. Cambridge : Cambridge, 2012.
7. Evans V., Dooley D. Access. Express Publishing, 2015.
8. Murphy R. English Grammar in Use. A self-study reference and practice book for intermediate students, with answers and CD-ROM. Fourth Edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A self-study reference and practice book for elementary students of English. With Answers. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
10. Side, Richard and Wellman, Guy. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency. Fully updated for the revised CPE. Harlow : Pearson Education Limited, 2005.
11. Swan, Michael. Practical English Usage. Oxford : Oxford University Press, 2001.
12. Vince, Michael. Advanced Language Usage. MACMILLAN : Macmillan Publishers Limited, 2003.